

Oglasi, preporučena itd. takaju i računaju se na temelju običnog cjenika ili po dogovoru.

Novici za predbrojbu, oglašje itd. šalje se napuniticom ili položnicom pošt. štetionice u Beču na administraciju liste u Pulu.

Kod naručbe valja točno označiti ime, prezime i najbližu poštu predbrojnika.

Tko list na vrijeme ne primi, neka to javi odpravničetu u otvorenom pismu, za koji se ne plaća poštarina, ako se izvana napile „Reklamacija“.

Čekovnog računa br. 247249. Telefon tiskare broj 38.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

„Slogom rastu male stvari, a nesloga sve pokvari.“ Narodna poslovica.

Odgovorni urednik i izdavatelj Josip Hain. — U nakladi tiskare J. Krmptović i drug. u Puli. — Glavni suradnik prof. M. Mandić u Trstu. (Via Chiozza 5).

Izlazi svakog četvrtka o pedeset. Netekani dopisi se ne vraćaju nepotpisani ne šalju, a nefrankirani ne primaju. Predplata za poštarinom stoji: 10 K u obće, 5 K za seljake na godinu ili K 3—, odu. K. 250 na pol godine. Izvan carine više poštarina. Plaća i utičaje se u Puli. Pojedini broj stoji 10 h., zastali 20 h., koli u Puli, toli izvan iste. Uredništvo i uprava nalazi se u „Tiskari J. Krmptović i dr.“ (Via Sissano), kamo neka se naslovljava sva pisma i predplata.

Papa Pio X.

Izborom novoga pape Pia X. bavi se štampa čitavoga svijeta. Novine u svih jezicima svijeta priobćuju i najstnije crčice iz života, o značaju i dosadašnjem djelovanju Josipa Sarto iz najjučnije dobe sve dok bi izabran papom dne 4. o. mj. O samoj osobi Pia X. sudi se obćenito svuda vrlo povoljno.

Mi smo kazali u zadnjem broju na ovom mjestu da se klanjamo sinovskom odanošću novomu namjestniku lausovu na zemlji pak da otekujemo od njega, kao potomci naroda, koji je prolio najviše svoje dragocjene krvi za krst častni i za prosvjetu svega svijeta, da će nam vratiti ono, što nam oduzeše neprijatelji crkve i naši a što nam pokloniše njegovi veliki predšastnici za neprocijenljive zasluge, koje si stekose naši pradjedovi za sv. vjeru.

Hoće li papa Pio X. zadovoljiti toj opravdanoj molbi vjernih i odanih Hrvata? Na ovo teško pitanje neusudujemo se odgovoriti, već puštamo, da na to odgovore oni, koji poznaju поблише novoga papu ili koji su u posljednje doba imali priliku stupiti s njim u doticaj.

Za danas priobćujemo dva posve različita i protivna se mišljenja o novom papi i o njegovom držanju prema Slavenom, napose prema nam Hrvatim.

Glasilo narodne stranke u Dalmaciji Splitko „Jedinstvo“ priobćuje u jednom od posljednjih brojeva sljedeću obavijest od nekoga uglednoga svećenika, koji se je dva puta razgovarao sa kardinalom Sartom, jednom i o crkvenom pitanju kod Hrvata. Taj svećenik piše:

„Slušali smo, gdje ga opisuje kao vrlo prijazna izgleda, vesela izraza, uvijek razpoložena. Da je energičan a vjetrodo pobožan. Osobito ga voljela sirotinja, jer je bio na glasu kao najdarežljiviji među kardinali. Napiseo je više djela od zamane vrednosni. Mnogo je simpatizirao s Rampollom; a u doba Jeronimskog pitanja jednom se s prikom izrazio, da nije opravdano ondašnje razpoloženje Hrvata, jer da stvari stoje drugčije i da će se Hrvati o tom uvjeriti. Tada se nješto malo govorilo o glagoljici. Kardinala Sarto bile su ove riječi: „Mi vam je nećemo suziti, vi ćete ju proširiti.“ Primjećujemo, da su se ovako razgovarali na putu iz Mletaka put Rima.

Velik je prijatelj Slavena, a bio je više prijatelj, nego zastitnik našega Parčića. Kad se ono u svoje doba tako radilo proti našem Parčiću radi mislna glagoljčkih, kod Sarta je našao podpore moralne, pa jednom i materijalne.“

Protivno tomu piše o novom papi trčanski „Il Piccolo“ u broju od 5. o. mj. On prikazuje novoga papu kano odličnoga protivnika staroslovenskog bogoslužja te kaže o njemu: „Josip Sarto prvi je od novijih papa, kojemu zašti krajevi nisu tuđi. Otkad je stupio na patrijarsko prijestolje u Mletcib,

obratio je osobitu pažnju na vjerske odnošaje na izločnoj obali jadranskoga mora. Novi je papa bio podpuno svjestan povjestničke važnosti mletčkog patrijarhata, pa je često u privatnom razgovoru znao reći, da je on: „malu papa Adriatik“. Ova njegova simpatija za naše krajeve dobro je poznata u svećeničkih krugovih istarskih biskupija, gdje su talijanski svećenici, koji bivaju sve to riedji, gojili osobitu naklonost za bivšega patrijarhu.

Nije se riedko dogodilo, da je kardinal Sarto primio deputacije vjernika iz naših zemalja, osobito iz ovih krajeva, koji su više izvrzeni političkoj agitaciji slavenkih svećenika. Kvarnerski otoci obratili se ponovno na patrijarha Sarta, da im obrani latinštinu, koju je krčka kurija željela, a i još sada nastoji sasvim potisnuti.

A latinština imala je u kardinala Sarta više nego vjeronoga hraniteljja, on je u nju zaljubljen.

On nije mogao razumjeti, kako svećenici katolici, a pogotovo biskupi, pa makar i nebihi Talijani, ne shvaćaju čitavo značenje latinštinie kao obćenitog jezika crkve, pa misle koristili slavenskim narodom oduzimajuć im taj mošt, koji ih veže sa prosvjetom. On nije dielio nazore, koji su vodili Rima, kada je podnosio; dapače una predjvao liturgijske novotarije slavenske, te nije nmanjkačo oštro prigovarati vodjam vatikanske politike, koji su takovimi koncesijami (!) sigurno škodili samoj vjeri (!).

Nije mu izmakla nijedna fraza, kroz koje je u zadnje vrijeme prošlo pitanje o staroslovenskom bogoslužju, te su mu poliznate sve publikacije, kojimi su naši historičari dokazali (!) pravo latinštinie u naših zemljah.

Pa ako i njegovi odnošaji prema Vatikanu nisu bili najsrdačniji, nije uzmanjkačo izravno u Rimu uložiti upliv svoga imena u korist latinške stvari u Dalmaciji i Istri, pa nam glede toga predložiti i dokaz, koji ovđe objelodanjemo našim čitateljem.

Još je u živoj pameti prosvjed stanovnika kvarnerskih otoka, što ga iznieše prigodom odredbe famoznoga krčkoga sinoda, koji je privolom državnoga tajnika Rampolle izbacio latinštinu skoro iz svih crkava one biskupije. Među protivnici nepravdane odredbe najviše se je izlicalo selo sv. Jakov, pa su stanovnici istoga zaključili, da ne će stupiti u crkvu tako dugo, dok latinština ne bude u istoj uzpostavljena. Nisu koristili prosvjedi biskupovi, a nisu koristila ni zastrašivanja stanovnika sv. Jakova. Oni ostadoše vjerni svome zaključku.

Oni su se glede toga obratili spomenicom na sv. kongregaciju obreda u Rimu, pa poslali prepis kardinalu Sardu moleći ga, da njihovu predstavku podupre. Na 19. maja 1902. piše on Ivanu Linardiću, najstarijemu žitelju sela sv. Jakov sljedeće pismo, koje donosimo doslova:

„Vama, koji ste prvi potpisani na smiernoj molbenici otača obitelji župe sv. Jakova na sv. kongregaciju obreda, sa najsrdačnijom zahvalom izražujem želju,

da bi Vaša pravedna molba bila brzo nastana — sretan ako budem makar čim pomogao ovoj hvaljevrednoj stvari.

Zeleći Vama, Vašim drugovom i njihovim obiteljim obilni blagoslov s neba jesam Vas

† Giuseppe Card. Sarto, patrijarha.

Tako je pisao on, koji je od jučer poglavica katoličke crkve, jednoj obćini vjernika, koja se je na obranu svojih prava suprotivila svomu biskupu, koja je izbjegnuala crkvu; nije krstila novorođenju djeću, te je upotriebila u obće sva skrajna sredstva proti navali slavenske bujice!“

Eto, ovako poziva glasilo zidovsko-liberalne stranke u Trstu i u obće u Primorju novoga papu Pia X., da ukine zadnje ostanke staroslovenskog bogoslužja i da uvede latinštinu u crkve Primorja u obće, naposa u one naše Istre.

Zalostno bi bilo za crkvu i nesreća za naš narod, kad bi sv. otač poslušao glas dušmana crkve i našega naroda, kad bi krenuo pravcem, što mu ga propisuju židovi i slobodni židari.

Mi se nadamo, da će novi papa kao namjestnik lausov i kao vrhovni poglavar njegove katoličke crkve sliediti stope onih svojih glasovitih predšastnika, koji dadoše našem narodu častan naslov: predizdaje kršćanstva, da će uvaziti i uslišati želje, molbe i prava slavenskih naroda, te da im neće suziti, već proširiti i njihova prava i davne povlastice u crkvenom bogoslužju.

Mi netražimo ništa nova, ništa što nas neide, ništa što bi škodilo probitkom katoličke crkve, već bi im dapače u velike koristilo, što je priznao i neumrlu i neposredni predšastnik Pia X., blagopokojni papa Lav XIII.

Pogibeljna igra crkvenih oblasti s našim narodom.

Povodom smrti velikoga pape Lava XIII. priobćise naši biskupi vjernikom putem svojih glasila ili javnimi oglaš raznie protive titučne se zadušnica i drugih obreda za blagopokojnog sv. otača.

Od naših primorskih biskupa doznajemo iz trčanske „Edinosti“, da je tamó priobćio presvj. biskup Nagel svomu stádu svoje želje iskrene propise jedino u talijanskom jeziku putem javnih oglaš. Tim je pokazao biskup Nagel, da on u Trstu i okolici nepozna našega naroda, ili ako ga i pozna, da ga nesmatra dostojnim, da bi mu svoje odredbe priobćio u njegovom materinskom jeziku. Presvj. biskup ugodio je tim osobito svojim ljubimcem reformatorom i njihovim zaštitnikom u židovsko-liberalnih uredničtvih, ali je ujedno i ljuto uvriedio vjernike našega roda i jezika — koji će i tu njegovu ljubav doživiti — zapisati na rovaš. Odatle se vidi jasno, kako se presvj. biskup drži strogo svoga toli razvikačnoga načela: „Ja nisam biskup ni za Niemce, ni za Talijane, ni za Slavene — već katolike, svoje biskupije.“ To je lepo rečeno i rado se

sluša, ali činjenice nas o protivnom uvjeravaju.

Ajdemo dalje. Iz ove biskupije neimamo glasa o tih odredbah našega biskupa, ali bi se skoro okladili, da je — ako bijahu te odredbe tiskom priobćene — stalno nanešena nepravda našemuku i našem jeziku. Zalostno je, što već neima skoro u čitavoj ovoj biskupiji svećenika, koji bi se usudio niti pisnuti na grozna nepravde, što se i od strane crkvenih oblasti nanašaju našem narodu.

Kao što postupaju nepravdno nekoji naši biskupi s nami u Primorju, tako se događja i našem narodu u Dalmaciji od strane nekih crkvenih starešina. Tako čujemo, da su se vjernici u Splitu smučivali što je tamóšnjaj biskupska kurija priobćila neke oglaš u talijanskom i hrvatskom jeziku i premda je čitavo svećenstvo hrvatsko i akoprem su vjernici za 99 po sto Hrvati.

Takovo izjednačenje — kaže „Nar. List“ — Hrvata i Talijana u Dalmaciji ne može nego vriedjati Hrvate, kada znadu, da im se braći u Istri — koji sačinjavaju i tamó većinu, ne daju niti u saboru mirno svojim jezikom govoriti.

Nu čujemo još ovu. U Zadru, u glavnom gradu hrvatske Dalmacije — izdao je nadbiskup proglaš talijanske i hrvatske, ali ovi zadnji da bijahu poslani hrvatskim novinam i hrv. knjižari, dočim im nebijase ni traga na židovih.

Iz ovih primjera je jasno razvidno, kako nenalazi naš narod ni tamó pravde, gdje nebi smjelo biti ni traga nepravdi, i odakle bi morala dolaziti čista ljubav i stroga nepristranost.

Nama se čini, da nekoji crkveni predstojnici zaboravljaju često na svoje uzvišeno zvanje, na svoj položaj i na veliku svoju odgovornost pred Bogom i poviesti. Oni zaboravljaju nadalje, da su ljudi od mesa i krvi, da imade naprasitih i toplokrvnih, koji si nedaju lahko bezkaznjeno okonosa brčkati.

Ili žele možda ta presvietli i prečastna gospoda, da naš narod izgubi povjerenje i u njih, kao što ga je izgubio u poglavare državnih i zemaljskih oblasti? Ako neće drugo, tada su lahko na konju!

O porabi jezika kod glavnog poreznog ureda u Kopru.

Interpelacija zastupnika Spivčića drugova na njegovu preuzvišenost gospodina ministra-predsjednika kao upravitelja ministarstva nutarnjih posala.

Godine 1901. poslao je c. kr. glavni porezni ured u Kopru talijanske namire strankam o izplaćenom porezu u mjestnoj obćini Dolina putem obćinskoga ureda, da ih ovaj porazdieli. Obćinski ured povratio ih je dopisi, Exh.-Br. 389 i 390, molbom, da se iste slovenski sastavi i doposalje. Jedino usljed molbe c. kr. glavnoga poreznoga ureda, da bi obćina za ovaj ad

svoga posve opravdanoga zahtjeva odustala, i jedino usljed obećanja c. kr. glavnoga poreznoga ureda, da će se u buduće opravdanom zahtjevu zadovoljiti, odustala je občina od svoga zahtjeva za godinu 1901.

C. kr. glavni porezni ured nije žalbo svoje obećanja držao; on je naime opet godine 1902. talijanski sastavljene namire občinskomu uredu priposlao, i pošto je ovaj iste povratio, nije mu c. kr. glavni porezni ured za rečenu godinu priposlao ni talijanski ni slovenski sastavljenih namira.

Dne 16. jenara o. g. Br. 5552 priposlao je c. kr. glavni porezni ured občinskomu uredu slovenski sastavljene namire za poreznu občinu Dolina, a dna 18. jenara o. g. Br. 194 talijanski sastavljene namire za poreznu občinu Boljunc.

Ove posljednje vratilo je občinski ured dne 21. jenara o. g. Br. 109. Na to je primio občinski ured od c. kr. glavnoga poreznoga ureda dne 23. jenara o. g. zatvoren i zapečaćen oмот, da ga dostavi nekome Josipu Zerjalu iz Boljunca, koji je pomagao poreznomu ovrhovoditelju kod ovrhe. U tom omotu bijahu talijanski sastavljene namire za stranke u Boljuncu, a Zerjal je dobio nalog od c. kr. glavnoga poreznoga ureda, da razdijeli te namire.

Na taj način postupa c. kr. glavni porezni ured u Kopru u občini, u kojoj neima ni 1 postotak Talijana i koju se mora kao čisto slovensku označiti. I to se nije dogodilo samo sa namirami o plaćenom porezu, već i sa drugim dopisli, koji bijahu strankam u občini upravljani.

Ovaj c. kr. glavni porezni ured podložan je c. kr. političkoj kotarskoj oblasti u Kopru, o postupanju koje pritužbu se radi izdavanja poziva k vojničkoj stavnji za stavljenike upravu u občini Dolina u interpelaciji, upravljenoj njegovoj preuzvišenosti gospodinu ministru - predsjedniku kao upravitelju ministarstva unutarnjih posala dne 16. aprila 1902. Odgovarajući na tu interpelaciju kazala je njegova preuzvišenost, da usljed provedenih izvada valja tražiti porod dogodjajem navedenim u interpelaciji izključivo u tom, što bijaše počinjena u pisarni kotarskog poglavarstva, pogriješka i da se poduzelo mjere, da se u buduće što takova više nedogodi.

Spomenuto postupanje sa namirami o plaćenih iznosih pokazuje, da se neradi pri tom o osamljenih, kod dotične c. kr. oblasti nehotomičnih slučajevih, već da se radi po sustavu, kojim se nastoji svakojakimi sredstvi i svakovakimi doskoticami nariavati slovenskim (drugdje hrvatskim) strankama u Istri talijanski jezik; te Slovence, dotično Hrvate u njihovih pravicah i u njihovih čuvstvih vriedjati.

Stavljaću te podpisani do znanja njegovoj preuzvišenosti gospodinu ministru - predsjedniku kao upravitelju ministarstva unutarnjih posala, uslobadajući se isti uplatiti:

"Je li njegovoj preuzvišenosti, eventualno dogovorno sa njegovom preuzvišenosti gosp. ministrom financija, sklona, podređene oblasti i činovnika u Istri svom odlučnosti pozvati, da se drže u njihovom službovanju zakona i naredaba, uz to navedene pritužbe najstrožije izpitati, lahko umnim izgovorom nepovjerovati, te jednom za uvijek zabraniti, da se Slovence i Hrvate razaslijanjem dopisa u tudjih jezicah u njihovih pravicah i u njihovih čuvstvih nevriedja?"

U Beču, dne 15. moja 1903.

Spinčić, dr. Klaić, dr. Gregorić, dr. Ferri, Robić, dr. Ivčević, Perić, Biankini, Povše, dr. Ploj, dr. Gladyszowski, dr. Stojan, Vuković, dr. Koudela, dr. Hruban, Barwinski.

Frantina i Jurina.



Fr. Ča, da se je žmijanski Krnjel jadir na zastavu, koja se je vijala u znak Zastosti?

Jur. Bravo da je, zač da te imet sada punu kasu beži za delit kmetom, pak da moramo biti veseli.

Fr. Aj neće ni solda nijedan naš posteni kmet od krnjelskih heč, zač imamo va Pazine našu posujilnicu a imet ćemo ako Bog da do mala i ovdj svoju.

Jur. Neka si drže Krnjeli svoje bezi, zač njim ni dosta delbel interes, nego njim treba nest janca; pulstiri, jaju, štroup, drv al peršut.

Pogled po Primorju.

Puljsko-rovinski kotar:

Vjenčanje. Jučer prije podne obavilo se u Puli vjenčanje g. Frana Pavelića, gradjevna poduzetnika iz Gorazde u Bosni sa činjenom gospodjicom Ivanom Pavelić, kćerkom gosp. F. Pavelića, posjednika i poduzetnika u Pulk. Kičeni svatovi svetiše se na gostbi i naših učevnih zavoda u Istri, na čemu njim iskrena hvala, a vrlim mladencem želimo: Bilo sretno!

Pak da nije sudboni poveronik u Marčani pravil Talijan! Čitajte, koji znate nešto talijanski ovo njegovo izvješće: „all' I. R. Giudizio Distrettuale Di Dignano gli s si trasmette a questa (?) parte il qui l' unito Raporto di Sigillazione in morte di Giovanni Lucassich da marzana, e non posso (?) precisare l' età dei figli e figlia del defunto Come entro, non si (?) trovano tuti a marzana e per motivo che mostra amministrazione Parociale sono a Carnizza. in fede dio Marzana li 24 Novembre 1902. Martino Bannovich Delegato Giudiziale.“ m. p.

All uprav krasno! Quella mostra amministrazione Parociale ga sono! Buona notte!

Pazinski kotar:

Novi učitelji na talijanskoj prkosrealnoj gimnaziji u Pazinu. Zemaljski odbor u Poreču imenovao je na zemaljskoj prkos-gimnaziji u Pazinu natjecatelje: gg. A. Leva namjestnim učiteljem za povjést, G. Schignersitza namjestnim učiteljem za računstvo i fiziku te G. A. Segarizzi stalnim učiteljem za stare jezike.

Zemaljska podpora. Zemaljski odbor u Poreču doznao je glavarstvu občine Labin iznos od 1000 kruna kao drugi obrok podpore, opredijeljen za gradnju vodnjaka u Sv. Martinu i u Cerovici.

Porečki kotar:

Iz Poreča nam pišu, da je c. kr. namjestništvo opozvalo naredbu, kojom se je u onom kotaru branilo uvoz i dovoz svinja radi kužne bolesti, koja je tamo vladala. Opoziv taj uzisledio je pošto se je ustanovilo, da je nestalo kužne svinjske bolesti u čitavom ovom kotaru. Sada se može uvažati i izvažati svinje i obdržavati sijnove.

Odobren zaključak. Zemaljski odbor u Poreču odobrio je zaključak občinskoga zastupstva u Vižinadi glede diobe zemljišta Karminjača zvanog i nalazećeg se između občine Vižinada i porezne občine Brkača. Osim toga opunovaštena je ob-

činska uprava u Vižinadi, da izruči ono zemljište občinarom Verbiću, Giamiu-u i Piazzu uz stanovite uvjete.

Zar su to pučki zastupnici? Čitamo u tršćanskom „Citatiću“, da su tobožni občinski zastupnici iz Topolovca i Gradine stavili predlog u občinskom zastupstvu u Oprtlju, da bi se u njihove pomoćne — pučke škole uveo talijanski jezik kao obvezatan predlog. Taj predlog tobožnjih pučkih zastupnika prihvatise talijanski zastupnici u Oprtlju jednoglasno. Takav predlog stavise tobožnji pučki zastupnici još pred tri godine, ali je ostao bez uspjeha a tako se nadamo, da će ostati i sada, jer nit će pametno naše poslanstvo niti odnosni pomoćni učitelji pristati na nešto, što je proti naravi i proti zdravom razumu.

Takove zastupnike imako bi palo naše poslanstvo podučiti kako ima valja govoriti u izne puka.

Molba za svadbene dame. Stanovnici poreznih občina Topolovac, Čepić, Zarenj, Gradina itd. — mjestna občina Oprtlj — upraviše molbu na predjedništvo prizivnoga suda u Trstu, da bi im se doznalo jedno sudbenog pristava, koji bi dolazio u stanovite dane u Oprtlj, da sasluša njihove prijave i pritužbe i da se ita tako oslobodi pradalekog putovanja u sjedište kotarskog suda u Motovunu. Nekoja od spomenutih sela su odaljena od Motovuna od 21—27 kilometara, dočim bi im bio skraćen put — bude li im molba uslišana — za čitavih 12 kilometara. Molba nosi popis više stotina kuća-gospodara. Prostor za preslušanje stranaka dala bi občina davca, a država nebi tim ništa štetovala, jer bi se veći taj trošak ispravno sa velikim troškom za svjedoke, koji moraju u Motovun.

Koparski kotar:

Umirovljen. C. kr. namjestnički tajnik, doznajući kotarskomu poglavarstvu u Kopru g. Guido Perinello bio je na vlastitu molbu umirovljen. Tim povodom dobio je Perinello naslov kotarskoga poglavara. Umirovljen taj činovnik bijaše dobričina bez zlobe, ali je morao plesati kako mu je svirao poznati prijatelj našega naroda pl. Schaffenhauer-Neys.

Izpit zrelosti položili su na c. kr. učiteljsku u Kopru sljedeći kandidati učiteljsva: g. Erce Antun; g. Čok Hrabroslav; g. Firm Stjepan; g. Kenda Ferdo; g. Kunc Ivan; g. Likar Ladislav; g. Legiša Hinko; g. Mervić Antun (sa odlikom); g. Peršić Ante; g. Venturini Fran i g. Zaje Josip. Dvojica kandidata popraviti će izpiti iz jednoga predmeta budućeg mjeseca septembra.

Voloski kotar:

Llepi odnošaji na sudu. Iz Voloskoga pišu nam 8. o. mj.: Još nješto prije mjesec dana izaći će opet odpadnik Krtić iz naše tavnice na sunce, pak će vam tom prigodom da nješto izpriповiedam o njemu i o našem sudu. — Kako znate, on je bio tekar onda ulovljen, kad su bili svršili svi izbori i iz Rieke dopeljan u kopčiji, kako jedan „princip“, praćen po jednom činovniku, koji je s njime putem iskao kuće, gdje je lovorika nad vratima i tako došli obojica prilično veseli na sud. Ovdje se razstavili i izljubili, kako dva brata! Gospodin dr. Peršić, c. k. savjetnik, koga je isti Krtić u svojem bljavom listu pred nekoliko vremena nazivao „ridiculus mus“, primio ga je dakako odmah u „audienciju“, te mu se dalo iznimno sve polakšice. Tako mu se preneseo u jednu sobicu „Hotela Virant“ jedan pisani s'ol, stolica i ako se ne varam jedno kanape i jedan ormar. Onda se je dozvolilo tomu „visokomu gostu“ pušiti, nosit mu u ministru bolju i finiju hranu i botilje (Altroche post!), dozvolilo se, da ga posjećuju prijatelji i klienti svakog kova u svaku dobu dana, dočim se u drugim slučajevima,

ako ide n. pr. supruga posjetiti svog za tvorenog muža, to dozvoli teškom mukom, a ako nosi stogod sobom, to njoj se sve prelaži i pregleda. Njega smiju dapače posjećivati i kojekakve žene, pak se drži na Voloskom javnom tajnom, da je taj talijanski „predicato“ sa svim gospodski providjen.

Najzanimivije pak je, kad hoće, da s njim govori dr. Lucić. Naloži to slabim glasom Pterotu, da nitko ne čuje za Boga, ime slavnoga talij. junaka.

Naloži mu dakako talijanski, jer morate znati, da se na našem sudu još uvijek talijančari. Dapače naša gospoda odvjetnici još i danas primaju na kaznene prijave u hrvatskom jeziku podnešene — talijanske odsude. Zastupnik ovi nepojmljivi obriri puni robstva? Pak ćete zahtjevati nješto od našega seljaka?

Znatilježni smo, što bi n. p. rekao talijanski konzul dr. Constantini, da mu na talijansku prijavu pošalje hrvatsku odsudu! Grom i pakao! Po svoji Istri obdržali bi se sastanci, na kojih bi se najodlučenije prosvjedovalo, a Benali skočio tr Beč, tršćanski „Citatić“ propustio bi i konklave i magi korupciju itd. A mi?

Osim toga ima vam ovdje jedan sudac, koji pak pozna vrlo dobro naš jezik, te je vriedan napisati mjesto „pravokrepna“ „kravokrepna“, a narod ga zove „sudec, ki drži s Talijani i ki ne zna po našu“. No s njim ćemo se jedan drugi put malo porazgovoriti, za sada bih rado znati u kojem jeziku je sastavljena zemljišna knjiga za čisto hrvatsku poreznu občinu Tullševicu? Naš sud dobije po prilici 70% spisa u hrvatskom jeziku, drugo u njemačkom i talijanskom, pak ipak za tih možda 15% talij. spisa ima naš sud tiskanice (takozvane interne) talijanske, a i isto tako registri i uredni pečat. Na našem sudu, kako vidite, tjera se talijanska politika. Mi upozorujemo na ove činjenice naše pravke i zastupnike. moleć ih, da najodlučnijim načinom bez ikakvog obzira prosvjeduju proti ovakvim izazovnim i nepravdnim odnošajem! Neka se čuva njetko, da mu ne popućaju obruci na „željeznoj bačvi!“ Dr. Leskovicza.

U Podgradu priređuje u nedjelju dne 16. augusta u gostioni g. Drag. Vičića zabavu u dobrotvorne svrhe, napose za siromašnu obitelj pok. Jos. Stanića p. d. Matulji iz Podgrada, br. 27, kojega je usmrtno groznim načinom slaboumnik Dekleva. Kod te zabave biti će pjevanje, tamburanje, vesela igra, slobodna zabava, plati i tombola. Početak zabave jest u 8 sati večer. Ulaznica po osobi jest 40 h.; sjedala 1 K po osobi. Jer je čisti dobitak namijenjen toli dobrotvornoj svrsi, da ublaži biedu nesretnim sirotam pok. Jos. Stanića, preporučamo rođoljubima, neka se mnogobrojno odazovu pozivu te pristupe zabavi, odnosno po mogućnosti — ako nemogu prisustvovati istoj — svoj obul pošalju na adresu priređivača, odnosno g. Thomila Jenko u Podgrad.

Iz Mošćenica nam pišu dne 11. o. mj.: U našem mjestu reć bi, da se ipak nešto stalo kretati na bolje u pogledu narodne stvari; opaža se polagano budjenje narodne svijesti. Po malo doduše idemo napried, ali tim sjegurnije. Osobito kod mladeži naše opaža se velika promjena. Žalibože imade još uvijek ljudi, koji iz kojekakvih obzira, neće da otvoreno pokažu ono, što jesu i što čule, ali nadamo se, da će doskora i oni te obzire pustiti na stranu i otvoreno riečju i činom pokazati se u pravom sviellu.

Budjenje narodne svijesti najviše pripomažu domaće zabave u našoj „Citatonici“. Te zabave od početka bile su dobro pohadjane, a sa radošću opažamo, da skoro kod svake zabave dolaze novi gostovi, dolaze ljudi, koji još nisu vidjeli nikada prije nikakve zabave, koji još nisu znali što su i kakove su te zabave, što se u „Citatonici“ priređuju. Veseli nas ito, da ljudi, koji samo jedanput dodju na jednu takovu

Sjećajte se

„Družbe sv. Cirila i Metoda“
za Istru

zabavu, ako im je ikako moguće, neće drugi put propustiti a da ne dođu na svaku zabavu. U obće svaki, koji vidi samo jednu našu zabavu, opazi, da je to nešto lijepa, nešto korisna i poučna.

Mnogo pohvalu zaslužuje u tom pogledu naš krasni spol a osobito „Zenska podružnica družbe sv. Cirila i Metoda“, koja nam pripravi po koju zabavu više puta, dapače češće nego li i sama „Citauica“. A te njihove zabave izvrstne su u svakom pogledu.

Takovu jednu zabavu priredila je ta podružnica u nedjelju, dne 9. o. mj., koja je bila vrlo dobro posjećena od domaće pučanstva i od tuđinjaca, koji se nalaze na ljetovanju u Dragi. S veseljem opazismo među njima i g. dra. Antuna Radčić iz Zagreba sa svojom mladićevom. Program same zabave nije bio običan, ali je zato ono, što je bilo, bilo dobro izvedeno. „Molitru“ od Petra Preradovića krasnoslovlila je djevojčica Ljubica Rietman vrlo dobro; bila je to u istinu prava molitva hrvatske djevojke za svoju domovinu i narod, kćeri za svoju majku. Isto tako lijepa je bila deklamacija dobro poznato i objubljen pjesmo „Putnik“. Tu je pjesmu deklamirao gosp. Ivančić, poprativ je sa kratkim govorom, u kojem je razložio stanak i značenje te pjesme i kratak životopis Preradovića. Predstavljanje veselo igre „Neuspjela zgodna prilika“ izazvalo je mnogo smijeha, a predstavljači i ovog se puta kao i obično dobro izkazale. Iza toga razvio se živahan ples, koji je potrajao sve do zore. Materijalni dobitak bio je dosta povoljan, što je također vrlo lijepo, jer će podružnica tako bez poteškoće moći o Božiću djeci prirediti „Božićno drvo“. Zahvaljujemo našoj ženskoj podružnici na takovoj zabavi, a želimo, da nam još mnogo puta upriliči ovako lijepu poučnu i korisnu zabavu, kao ovog puta.

Lošinjski kotar:

Čudni odnošaji, da blago rećemo, moraju vladati na omissalskom groblju, ako je istina ono, što nam je pripovijedao očevidac, koji je prisustvovao sprovođu pokojne Mikuline iz obitelji Viertel-Dapčić-Illich. Pripovijedao nam je naime, da ako preminje vremena 2 tjedna dana za izkopati pokojnici grob, na dan sprovođa u 4 sata poslije podne neznaoše kamo će s liesom, jer grob nebiše još izkopan, odnosno ondje, gdje htjedeš pokopati pokojnicu, da bijahu 3 liesa križem! Jer nam je takova što nepojmljivo barm u omissalskoj obćini, koja može raspologati sposobnim grobokopom, odnosno ga može nadzirati — nećemo stvar dalje komentirati u nadi, da će se u buduće stvar popraviti.

Iz Malog Lošinja pišu nam 10. o. mj.: Zar upravo sa našom župom po milijenu ovdasnjih iredentasa g. Craglietto nije se ni crkvi ni vjeri koristilo, već se je dapače otudjilo crkvi i ono naše čestito pučanstvo, koje je prije pravim vjerskim čuvstvom i čistom pobožnošću našu crkvu polazilo.

Nakon mnogobrojnih molba i utemeljenih prihtuža ovoga puka uvidio je pred. ordinarijat u Krku, kako se hoće himbom i lukavošću malo po malo iz crkve odstraniti i zadnji trag našega jezika, toga dragocijenoga amaneta, što no nam ga ostaviše naši djedovi.

Ujuznala su konačno i crkvene oblasti, da se more učiniti konac nesavjestnom postupanju sa našom narodnom svetinjom u crkvi.

Čim bijase otvoren natječaj za mjesto župnika u našem gradiću, digose neprijatelji crkve i našega naroda silnu hajku nebi li prosvjedi, utoci i konačno molbani gospodja na Njeg. Veličanstvo zaprijetili izbor župnika, nu sve te spletke, sve te nedigne osnove bačene bijahu koli od crkvenih toli od svjetskih oblasti u zapećak.

Nadošao je dan izbora našega župnika. Radošću stalo je kucati srce svakoga čestitoga Lošinjanca, kad se je podao na biralište, da dađe svoj glas odličnomu domaćemu svećeniku, što mu ga je biskupski ordinarijat predložio. Znali smo mi svi neodvisni izbornici, da će taj svećenik, bude li izabran, znati i htjeti uzpostaviti mir i red u crkvi i među župljani, koji bijahu huckanjem iredente uznemirivani i smućivani.

Kad bi se bio izbor obavio po staromu običaju i kako nalaze odnosna naređba, da imadu naime pravo glasa svi oci obitelji nipošto pako, kako bijase obavijen taj izbor dne 27. pr. mj. po listinah, sastavljenih na slavnoj obćini, osvjeđeni smo, da bi bio dobio većinu glasova odličan svećenik g. dr. Bonifačić. Ali ovako učinise sami kako i što su htjeli. I to zovu oni „Vittoria con assoluta maggioranza“!

U ostalom mi pitamo kotarsko poglavarstvo, da nas milostivo izvoli obavijestiti, čijom li su oni izbori inicijativom onako provedeni i kakav je utisak učinilo na g. komesara onih 35 izbornika, koji čekahu u vrijeme izbora u crkvi, kamo Izraelci u pustinji manu, da glasuju za veleč. gosp. dra. Bonifačića?

Kadno su se pako nakon izbora približili g. komesaru i zapitali ga, da im se da glasovati pošto su oni posljednici, te da plaća jedan između njih i 700 kruna poreza godišnjih, odgovorise im jednostavno, da ih neima u listinah!

Vrlo bi bilo komodno za našu gospodu na obćini, kad bi mogli hrisati sve Hrvato iz listina, te bi im tada bilo vrlo lahko trubiti u novinah o sjejnih pobjedah!

Ali pomislite, ako se nanaša ovako otiha i u nebo vapjuća nepravda kod izbora župnika nam obćinarom, koji netrbimo u iredentski rog, kakvo će se dogoditi neurednosti nepravde nama u listinah, sastavljenih za obnovu obćinskoga zastupstva.

Predviđajuć svakojake neurednosti i nepravilnosti molimo c. kr. namjestništvo, da izvoli maložiti c. kr. poglavarstvu u Lošnju, da strogo pazi na to kako su te listine sastavljene i da nastoji, da dobije pravo glasa svaki, koji plaća teške poreze i namete državi, pokrajini i obćini.

Razne primorske viesti.

Promjene u političkoj struci. C. k. namjestnik za naše Primorje premjestio je kotarskoga komesara g. Rudolfa baruna Gorizzutti-a od kot. poglavarstva u Poreču k onomu u Puli; konceptnoga vježenika g. dra. Egona Bugratz-a iz Trsta u Poreč.

Okruznica zemaljskoga odbora. Zemaljski odbor u Poreču raspisao je na sve obćinske uprave u Istri, da pregledaju najmanje tri puta na godinu obćinske blagajne. Šteta što se nisu gospoda u Poreču i do sada držala u smislu te okružnice, te bi tako naša pokrajina bila sada bogatija za 80.000 for., koje je ukrao njihov ljubimac Rigo i to baš njima pod nosom.

Nadalje bi bilo više obćinskog novca upravo u nekojih talijanskih obćinah kao što je Motovun itd. Ali ta gospoda drže sa valjda one mudre, da je bolje i kasno samo da nije prekasno. Mudre su ono glave.

Naerti na zemaljsko troškovo. Ministarstvo željeznica probćilo je zemaljskomu odboru u Poreču, da ono nemože provesti na državne troškove predradnje i podrobne nacerte za gradnju željezničke pruge Poreč-Kanfanar — jer da neima dovoljno tehničkih sila. Te radnje i nacerte ima provesti pokrajina po svojih strukovnjacih, a država da će platiti jedan dio troškova.

Štendije ministarstva za poljođjelstvo. C. k. ministarstvo poljođjelstva dozvolilo je odlukom od dne 25. julyja 1903. br. 19935 za školsku godinu 1903—1904 dvije štendije po 300 kruna svaka za mladiće slovenske ili hrvatske narodnosti iz Istre odnosno iz tršćanske okolice, koji

bi htjeli polaziti prvi tetaj zemaljske gospodarske škole na Grmu kod Novog mjestu (Kranjska). Molitelji imadu uložiti svoje molbe na c. k. namjestništvo u Trstu do 1. oktobra 1903.

Molbi valja priložiti i krstni list (treba imati 16. god.; ako je molitelj čvrst, i 15. god. ali nesnije imati preko 24. god.); 2. domovnicu; 3. liečničku svjedočbu o dobrom zdravlju i o tjelesnoj sposobnosti za gospodarske radnje; 4. svjedočbu o dovršenoj pučkoj školi dobrim uspjehom; 5. svjedočbu o ciepljenju kozica; 6. svjedočbu obćine o dobrom ponašanju; 7. svjedočbu o gospodarskom stanju molitelja; 8. da uzmogne molitelj biti primljen, treba da se podvrgne prijamnomu izpitu. Školska godina počima na Grmu dne 1. novembra 1903.

Gorička.

Strušan požar. U subotu poslije podne buknuo je u slovenskom mjestu Bovcu — u sjevernom dieu Goričke strušan požar, koji je uništio usried mjesta 70 kuća. Među ostalim izgorila je na trgu crkva. Obćinski ured, kapelanija, čipkarska škola, sitistište i sve zgrade tamošnjega veleposjednika Jonka.

Požar je zahvatio toliko kuća jer je puhao vjetar i jer nebiase dostatno vode. Izgorilo je među ostalim i jedno die, Požar prouzročila su — kako to biva na Zalost vrlo često djeca, koja su zapalila pod jednom strehom, gdje bijase siena, oganj i tuj cvrta jaja.

Razni priinosi.

Za podružnica družbe sv. C. i M. u Puli sabrano u veselom društvu na Lovrovu K 461. Živili rodoljubni Premanturci a sramota poturicima!

Družbi sv. Cirila i Metoda za Istru u Opatiji darovase preko naše uprave: 10 K sabranih u kući gosp. I. Tancabela prigodom kršćenja kćerke Zorice poslanih po g. J. Gregorc u Buzeta. — G. Matko Diminić, učitelj u Šumbreru šalje 10 K, sabranih 5. t. mj. u kući veleč. g. župnika uz poklie: „Živila i uz budućnost sloga svećenika i učitelja u Istri za dobro našega naroda!“

Ukupno danas . . . K 20—
Na račun ove godine izkazano . . . 354-29
Sveukupno K 374-29

Djačkomu pripomoćnomu društvu u Pazinu darovase preko naše uprave: G. Franjo Kriivičić, bogoslov, šalje K 28-80 sabranih u zadnje vrijeme medju hrvatskimi i slovenskimi bogoslovci u Gori. (Živili!) — G. Matko Diminić, učitelj u Šumbreru šalje 10 K, sabranih 5. t. mj. u kući veleč. g. župnika uz poklie: „Živila i uz budućnost sloga svećenika i učitelja u Istri za dobro našega naroda!“

Ukupno danas . . . K 33-80
Na račun ove god. izkazanih . . . 288-70
Sveukupno K 322—

Politički pregled.

U Puli, dne 12. augusta 1903.

Austro-Ugarska.

Dne 8. o. mj. stigao je caru i kralju u pohode u Ischl rumunjski kralj Karol. Dne 9. o. mj. bijase kralju na čast svečan objed iz kojega se je Karol vratio sa prajnom u svraštiste. Na večer posjetio je kralj Karol Njeg. Veličanstvo u kazalištu, gdje su sa cieлим двором ostali do koneca predstave. Iza predstave odpratio je Njeg. Veličanstvo svoga gosta u svraštiste. Sliedećega dana odputovao je car i kralj na lov u Aussee.

Jedan česki list javlja, da će ministar-predsjednik dr. Koerber započeti dne 20. o. mj. pregovaranja sa českim i njemačkim pivaci.

Madžarski neodvisni zastupnici prisilili su konačno glasovitog ministra-predsjednika: Khüena i njegove drugove na ostavku. Khuen Hederwary javlja je u ponedjeljak u parlamentu, da je dao čitavo ministarstvo ostavku, koju da je kralj priimio. Zamolio je parlament, da se sjeđnice odroče

dok bude imenovano novo ministarstvo. Tako je sramotno odstupio Khuen sa vlade nakon kratkog vladanja prezren i mržen od svakoga, kojemu je poznato njegovo nasilno vladanje u Hrvatskoj.

Za Crnu Goru osnovano je nedavno na Cetinju društvo za pospješivanje obrta i trgovine. U društvenu upravu bijahu izabrani predsjednikom Vicko Vulečić, tajnikom Mihajlo Ivanović i blagajnikom Ivan Hajduković.

Srbija.

Ovih dana stigoše u Biograd kraljevi sinovi i kćerka sa kraljevim bratom i vojničkom prajnom. Mlade princeve dočekase u Biogradu vrlo svečano.

Macedonija.

Zadnjih dana došlo je naime do vrlo krvavih okršaja na raznih mjestih Macedonije između ustaša i turskih četa.

Turski vojnici počinise prošlih dana novo krvavo djelo u Bitolju. Ruski konzul u Bitolju, državni savjetnik Roskovski, koji je već dvie godine tamo služio, pošao je u posjete u neki nedaleki manastir. Vraćajući se kući opazi kako ga turski vojnici izazovno gleda i da ga nepozdravlja. Jedva što je na to konzul stupio k vojniku te ga upitao, što to znači, izpali vojniki pušku i ustrieli konzula. To se je dogodilo dne 8. o. mj. prije podne. Ovo je već drugi ruski konzul, koji je izgubio svoj život od razbojničke ruke turskih vojnika. Mjeseca marča umorise turskog konzula Šterbinu u Mitrovici a sada njegova druga u Bitolju.

Čim je sultan doznao za umorstvo u Bitolju izrazio je ruskomu caru brojzavno svoje sažaljenje te obećao najstrožiju pedepsu zločincem. Znateljni smo hoće li ruska vlada i ovaj put mirno podnesti ovu novu čušku razkalanenih turskih vojnika.

Razne viesti.

Kranitba pape Pia X. obavljena bijase u veličanstvenoj crkvi sv. Petra u nedjelju dne 9. t. mj. Svečanosti prisustvovalo u prostanoj crkvi do 50.000 osoba. Pred crkvom stojale su talijanske čete radi uzdržanja reda. U crkvi pazili su na red papinski vojnici i ozručnici.

Spasitelji trpećeg radništva! Kolovodjam takozvane socijal-demokratske stranke mora se priznati, da znadu udariti u pravu žicu na sastanecih i skupštinah radništva i seljačtva tih, što im predstave sami sebe kano najveće prijatelje trpećeg radništva, kano muzeve, koji stradaju radi svojih drugova i kano osobe, koje su pripravne sve žrtvovati za boljak trpećega radništva. S druge strane znadu im predstaviti imućnije ili bogate slojeve ili osobe kano ljute protivnike svakog napredka i svakog blagostanja radnikah, kano krvopijce i nasilnike istih, koje treba prezirati.

Dok se obaraju na tlačitelje i mučitelje radništva, na bogataše, veleposjednike, veleobrtnike itd., koji smatraju radnika žrtvotinom, koju treba do skrajnosti izkoristiti; dok se bore za jednaka prava radništva i seljačtva, dok se zauzimaju za duševni i tjelesni napredak nižih i zane-marenih slojeva pučanstva — dotle moraju ti tobožnji apostoli radništva uživati priznanje i pohvalu svakog čestitog čovjeka.

Na čim stanu ružiti i grđiti sve i svakoga, koji nepuše s njima u isti rog, pa bio taj i najposteniji čovjek, koji se hrati potom lica svoga, ali ima tu manu, da slipeo prisizhe na njihovu nanku, već postojne u svakoga njegovo vjersko i narodnostno uvjerenje, tada mora da izgube nesamo svako priznanje već i svaku pohvalu i čika.

Velika je pogriješka u kolovodja se ona, jalističke stranke u naših stranah, žiručni misle, da čovjek nemože biti posteniji me-nije u njihovoj stranci, i što si utyetečih u franka.

da su jedino oni pravi prijatelji trpećih slojeva pučanstva i dosledno njegovi jedini spasitelji.

Daljnja je njihova pogriješka, što neznaju ili neće da poštuju, ni tuđu vjersku uvjerenja ni narodnostne ljubavi i osvrdoćenja. Ovo posljednje tiče osobito onih vodja te stranke, koji potekloše od naše krvi, dočim su njihovi drugovi talijanske krvi od pomoći i od podpore, takozvanoj talijanskoj naprednoj stranci. Oni se priznavaju talijanskim socijalisti, dočim su naši socijalisti međunarodni, t. j. bez ikakve narodnosti.

Na slavu hrvatskomu vojniku Ličaninu. Poznati bečki list „Reichswehr“, koji stoji u tješnom savezu sa visokimi vojničkim krugovi, donasa u jednom od posljednjih brojeva krasan podlistak, u kojem opisuje kreposti i vrline hrvatskoga vojnika iz juvačke Like. Od prve do zadnje riječi možemo mirne duše odobriti to pisanje. Tu je naš vojnik Ličanin dignut kao uzor soldata, kojemu je već njegova narav dala neki osobiti biljeg vojničkog staleza. Ta poznato je, koliko je Lika dala izvrstnih generala, koliko vrstnih častnika. Historija nam najbolje pokazuje, što su i koliko su valjali lički generali Austriji, pokazuje, koliko je Lika najbolje svoje momčadi žrtvovala na raznim bojištima. I danas ima više ličkih sinova izvrstnih generala. Lika se nije u tom pogledu još izrodila, ali to svoju blago ne može pokazati, jer joj to tuđinska ruka priče. Nek se plaću za našim generalima, častnicima i vojnicima oni, koji priče našem Ličaninu, da istakne i pokaže svoje vrline u tom pravcu. Znamo, kako se danas postupa s onim Ličanima, koji su došli na glas kao izvrstni vojnici i visoki častnici. Ovak se ljudi uklanjaju s puta i u mir bacaju, jer se mnogi boje, da bi im njihove vrline, njihova moć i ugled mogao pričeiti, postizavali svoje interese na našu stetu. Imamo primjer iz sadašnjosti. Jedna Lika dala je mnogo svojih ljudi na tuđu korist, a na svoju stetu. Sjad se je počelo plakati i žaliti za ličkim vojnicima, kad se je opazila praznina, koju su oni do sada častno izpunjali. Ovu žalost imaju najmanje izdicati oni, koji su najviše krivi, danas im nije dana prilika, da se izliče u vojničkom staležu, onako, kako su se prije izdicali.

Dobavništva drvene građje na obavjest. G. i kr. pomorska oblast u Puli priposlala je zagrebačkoj trgov. obrt. komori nacrt oblika onih vrsta drva, ponajviše hrastovine, koja će se dobiti povjeriti najboljemu nudiocu, kod netom raspisatog natječaja za pokrivenje potreba u god. 1904. Odnosni nacrti leže na uvid interesitima u uredu komorskome u Zagrebu.

Našim kamenarom na znanje i ravnanje. U zadržem smo broju priobćili viest pod ovim uslovom, kako u Cape Townu neko englezko poduzeće treba 50—70 hrvatskih kamenara, koji bi u kamenolomih radili. Uprava Tršćanskog Lloyd-a u Trstu ovlaštena je pak od toga poduzeća, da upozori na tu radnju hrvatski radnički svijet, koji bi htio upotrebiti ovu zgodu.

Na ovu viest primismo od g. A. G. kratki opis prilika u Cape Townu i ujedno se poziva na gornji naš članak. On se je mogao na svoje oči uvjeriti o onom, što ovdje evo navadjamo.

Našim radnicima za kôpanje kamena nudi se K 650 na dan. No ta nádnica nije ni malo u razmjeru sa težkom radnjom i velikom skupocim za življenje. Najjeftinija obskrba radnika za jedan tjedan iznaša 21 shiling t. j. K 25'50, naglasujemo najjeftinija — dakle oskudjevaću. Uzmite u obzir još, da je posao vrlo naporan i da zločesta vremena često uklidaju redovitu zaslugu. Napokon u Cape Townu ima sila božja svijeta radništva, te budite uvjereni, da bi se odmah našlo dosta radnika, kad bi radnička plaća na ovom mjestu odgovarala prilikama i potrebama.

Upozorujemo dakle sve one, koji su nakanili poći u Cape Town, da prije dobro razmisle, da ne bi na gorje došli, a plemenitom dopisniku hvala, što je pravodobno obavjestio.

Dopisnica uprave.

U ime predplate pripisaje do 12. kolovoza t. g. i to:

Do 31. decembra 1903.

Ujčić Ivan, Sv. Petar u Sumi. Krajač Ivan, Bergudac. Čitaonica Dugoselo. Vrbanić L., Karlovac. Čitaonica Kastav. Čitaonica Trógir. Čitaonica Kanal. Sila Jakov, Trst. Jakac Anton, Mlin. Jakac Jakov, Kopar. Škaljer Vinko, Pula. Kinkela Ivan, Blomingdale. Duhović Božo, Sv. Matej. Dukić Frane, Kastav. Premuda Pero, Zagreb. Marčić Jakov, Ilóvik. Tibljás A., Sv. Matej. Benigar André, Filipan. Benigar Ivan, Zagreb. Lucić Mihovio, Pula. Ujčić Martin. Vele Mune. Čitaonica Gorica. Odiel financ. straže u Puli. Božac Ivan, Pula. Aničić Josip, Sv. Križ-Zamet. Sintić pop Ivo, Beli. Peršić Franjo, Mune. Ivić Ante pok. Ivana, Gologorica. Brajac Ambroz, Kraljevica. Skok Frane, Trst. Valčić M., Canada. Glavarstvo občine Zminj. Omers Jos., Sežana. Brozović Vjekoslav, Crnica. Gregurina Josip, Hozsumezó. Jurković Daniel, Rieka. Marčević Benedikt, Tivat. Doričić Jakob, Rieka. Boždon Ivan, Lanišće. Hrv. Čitaonica Trpanj. Hrvatska Čitaonica Slunji. Rade Vinko, Puževbreg. Stanfel Juraj, Kukuljanovo.

Do 30. junija 1903.

Magušić Mate, Poljica. Moferdin A., Kringa.

Do 31. decembra 1904.

Tržacko podporno in bralno društvo.

Do 31. marca 1903.

Marijon Petar, Sv. Ivan-Buzet.

Do 30. septembra 1903.

Sikić Save, Novi Vinodol. Alaić Nikola, Pula.

Predstojeći izkaz o primitku predplate, neka služi kao potvrda primitka. Slučajne netočnosti ih nespozazumljenja neka se objave upravi u roku osam dana.

Uprava „Naše Sloge“.

Listnica uredništva uprave.

Gosp. I. V. Siana br. 12. Iz današnje viesti pod naslovom »Našim kamenarom itd. doznati ćete ono što želite. Ono Vam je mjesto odgovora, pa ako Vam nije dosta, obratite se opet u Trst na poznatu Vam osobu. Da ste nam zdravo!

Javna zahvala.

Miloi nam rodbini, svim prijateljima i značcem u Omišlju i u Puli, koji su prigodom bolesti, prerane smrti i pogreba premile nam kćerke, supruge, nećakinje i sestre

Mikuline,

toplom sućuti i susretljivom uslužnosti nastojali, da nam ublaže težku bol, osobito pako preč. gg. svećenicima, nosiocima liesa i svieća te svima, koji su blagu pokojnicu spremili do hladnog groba, izriču ovime podpisane svoju duboku zahvalu. Od Boga im vječna plaća!

Omišalj, 6. augusta 1903.

Obitelji:
Vierler-Dapčić-Illich.

Dnevno svježi čajni maslac

prve vrsti razaslije 4 1/2 kg. fr. za 8 K 60" u gospodja Hesina Weiss u Grybówu broj 18 (Galicija). Poslužba strogo rečna.

HRVATI, kupujte svi papir za pušenje Družbe sv. Cir. i Met.

za Istru.

Prvo slovensko skladište pokuštva! ANTONA ČERNIGOJ

TRST
Via di Piazza vecchia 1, u kući Mareazi, podružnica stolarske zadruge u Gorici.

Skladišta u Solkanu - Trstu.

Tvornica sa strojevnim obratom.

Svaka je konkurencija nemoguća, jer je pokuštvo iz prve ruke.

Tko se želi osakrbiti pravim

naravnim maslinovim uljem

kao što i svakovrstnim naravnim vinom neka se obrati na tvrdku

Ant. Trančić, Pola. Via Marijana br. 7.

Tvornica pokuštva dvorstog dobavljača IGNACIJ KRON TRST - BEČ.

Tvornica u Beču u vlastitim zgradama Kuća utemeljena god. 1849.



Na zahtjev dalje badava: Ilustrovane ploče, originalne nacrti se nova, pregled osobnih namještanja. Najveća solidnost, elegantnost i jeftina cijena.

POBOŽNI MORNAR. Molitvenit za pomčad c. i kr. ratne mornarice i ostale pomorce. Sastavio Karlo Kókolj, Kapetan c. i kr. ratne mornarice. Odobrena od njegove previelosti biskupa Maknica i vojničkog biskupa Bielopitckoga. — Cijena tvrdo vezanom 50 h. s poštom.

Kapljice sv. Marka, ZAGREB, Gornji grad, Markov trg.

Kapljice sv. Marka. Ove glasovite nenadkriljive kapljice upotrebljavaju se za unutaraju i vanjsku uporabu. One nedostizivo i spasonosno djeluju kod bolesti želudca, ublažuju katar, umiroju izbacivanje, odklanjaju naduhavanje boli i grčeve, pospješuju probavu, čiste krv i cjevra. Djeluju izvrstno protiv hrpavosti i promuklosti. Lieče sve bolesti jetra i sjezene. Te koliku i trganje u želucu. Progone svaku groznicu. Najbolje jest sredstvo protiv maternici i madronu, pa za to nesmjije manjkati u nijednoj građanskoj i seljačkoj kući. Neka se jedino i točno naruči pod adresom **Gradska ljekarna, Zagreb, Gornji grad, Markov trg, broj 28** pokraj crkve sv. Marka. Novac neka se šalje unapried ili pouzecom. Manje od jedan tucet (12 boćica) se ne šalje. Cijena jest sljedeća: i to franko postavljeno na svaku poštu, 1 tucet (12 boćica) 4 kruna, 3 tuceta (36 boćica) 11 kruna, 5 tuceta (60 boćica) 17 kruna, 10 tuceta (120 boćica) 32 kruna.

Gradska ljekarna u Zagrebu gornji grad, Markov trg br. 28. Utemeljena g. 1360.

Kapljice sv. Marka, ZAGREB, Gornji grad, Markov trg.

Pčelno - vošćene svieće

po kilogr. K 4-90, u svakoj težini i duljini, iz pravoga, garantirano pčelnoga voška.

Ukrasne svieće iz gori imenovadog voška, okrašene s cvietom i izlomom	kg. po K 1-90
vošćenim cvietem itd.	kg. po K 8-
Isto okrašene s odjeljivim cvieticima	6-
Tamanjan lagrima, najfiniji	2-40
granis	2-
Svieće za pogrebe po vrlo niskoj cijeni. — Za pravi, čist i vreak jamšim sa 2000 kruna. Genesheimovi stienji (mlijki) i stakla za vječnu luč. — Isto tako uveć pilomac (stolaj) i navadaj, uz vrlo niske cijene.	1-20

Preporučam se prečastnom svećenstvu i p. n. občinstvu napominjaše.

J. KOPAC, tvornica i prodajna.

Istarska Posujilnica u Puli.

Prima zadrugare, koji uplaćuju zadrudnih dielova jedan ili više po kruna 20.

Prima novac na štednju od svakoga, ako i nije član, te plaća od istoga 4 1/2 % kamata čisto bez ikakvog odbitka.

Vraća na štednju uložene iznose do 100 K bez predhodnog odkaza, iznose do 400 K uz odkaz od 8 dana, iznose do 1000 K uz odkaz od 14 dana a tako i veće iznosne ako se nije kod uložanja suglasno ustanovio veći ili manji rok za odkaz.

Zajmove (posude) daje samo zadrugarom, i to na hipoteku ili na mjencice i zadužnice uz garanciju.

Uredovni sati svaki dan od 9—12 sati pr. p. i 3—7 sati osim jultija i augusta mjeseca od 9—12 prije podne.

Društvena pisarna i blagajna nalazi se u Via Giulia br. 5, prizemno lievo, gdje se dobivaju pobliže informacije.

Ravnateljstvo.